

Силабус курсу

Управління фінансами в банківських установах

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень

Спеціальність - 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітньо-наукова програма – Фінанси, банківська справа та страхування

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

д.е.н., проф. Довгань Жанна Миколаївна

Контактна інформація

dovhanzh@gmail.com, +380674946907

Опис дисципліни

Дисципліна "Управління фінансами в банківських установах" спрямована на формування в аспірантів системи теоретичних основ і практичних навичок щодо системи управління банківською діяльністю, зокрема знань з теорії та практики управління фінансовими потоками, активами і пасивами, прибутковістю та ризиками банку, а також формування умінь використовувати банківські та управлінські технології, які дадуть змогу ефективно використовувати сучасні фінансові інструменти та забезпечувати фінансову стійкість банківської установи. Дисципліна зорієнтована також на пошук взаємозв'язків та взаємозалежностей між механізмами ухвалення управлінських рішень в напрямі процесів акумулювання, розміщення коштів, встановлення і забезпечення оптимального рівня прибутковості, ліквідності та ризику в банках.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Мета	Завдання
1/ 1	1. Основні засади фінансового менеджменту в банку	Розуміти сутність, цілі і провідні засади фінансового менеджменту в банку Знати механізми управління банківськими процесами. Уміти формувати здатність застосовувати методичний інструментарій управління фінансами в банку. Уміти здійснювати управління банківськими операціями.	Тести, питання
3/ 3	2. Управління пасивами банку	Здійснювати оцінювання капіталу банку та опанувати методами управління власним капіталом банку; аналізувати капіталізацію банку та обчислювати адекватність власного капіталу банку. Вміти обирати пріоритетні джерела збільшення капіталу банку. Розуміти	Задачі, тести

		особливості управління залученими і запозиченими коштами. Оперувати основними методами управління депозитними і недепозитними ресурсами банку. Вміти застосовувати цінові і нецінові методи управління залученими ресурсами. Обґрунтовувати вибір щодо методів управління зобов'язаннями банку та вирішувати завдання щодо оптимальної структури пасивів банку	
3 / 3	3. Управління активами банку	Вміти аналізувати активи банку з точки зору їх дохідності, ліквідності та ризиковості. Оволодіти методами управління активами банку та сформувати ефективний портфель (кредитний, цінних паперів) банку. Здатність застосовувати системний підхід до управління кредитним портфелем та портфелем цінних паперів банку	Задачі, тести
3 / 3	4. Управління активами і пасивами банку як важливий елемент менеджменту банківських ризиків	Знати особливості управління активами і пасивами банку. Опанування аналітичним інструментарієм управління активами і пасивами банку. Застосовувати стратегії та методи інтегрованого управління активами і пасивами банку. Сформувати та обґрунтувати стратегію управління прибутковістю та ризиками банку. Організувати процес управління фінансовими потоками банку.	Задачі
3 / 3	5. Управління фінансовими ризиками банку	Виявляти основні види фінансових банківських ризиків та розробляти управлінські процедури щодо методів управління фінансовими ризиками. Знати особливості управління ринковими ризиками банку. Уміти застосовувати методи оцінки фінансових ризиків банку.	Задачі
2 / 2	6. Управління ліквідністю банку	Оволодіти методами та інструментами управління ліквідністю банку. Оцінювати потребу банку в ліквідних коштах та застосовувати різні стратегії управління ліквідністю банків. Уміти визначати ліквідну позицію банку. Розуміти взаємозв'язок між ліквідністю, банківськими ризиками і доходами банку.	Задачі, тести

Літературні джерела

1. Банківський менеджмент: інноваційні концепції та моделі: моногр./ За заг. ред. проф. Л.О. Примостки. – К.: КНЕУ, 2017 – 380 с.
2. Довгань Ж.М. Менеджмент у банку. підруч. Тернопіль: Економічна думка, 2017. 512 с.
3. Довгань Ж.М. Менеджмент у банку. Навчально-методичні матеріали для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності “Фінанси, банківська справа та страхування” денної та заочно-дистанційної форм навчання. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019.– 119 с.
4. Довгань, Ж. М. Фінансова стійкість банківської системи : економічна сутність, умови забезпечення та фактори порушення [Текст] / Ж. М. Довгань // Ринок банківських послуг в умовах структурного реформування економіки України : монографія / Б. Л. Луців, Ж. М. Довгань, Т. І. Андрушків, Ю. Б. Книш ; за ред. Б. Л. Луціва. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – С. 152-180.
5. Довгань Ж.М. Економічна сутність фінансової стабільності банківської системи / Ж.М. Довгань //Наука молода, 2016. - № 25. – С. 26 – 39
6. Довгань Ж.М. Особливості управління кредитною діяльністю банківських установ у сучасних умовах [Текст] / Ж.М. Довгань // Світ фінансів. – 2015. – Вип. 4.- С.43-55
7. Довгань Ж.М. Удосконалення депозитної політики банківських установ [Текст] / Ж.М. Довгань // Наука молода. Збірник наукових праць молодих вчених Тернопільського національного економічного університету. – 2015. – № 23. – С. 46-53
8. Довгань Ж.М. Підвищення ефективності діяльності банківських установ / Ж.М.Довгань / Світ фінансів.-2018.- випуск 3.- С.92-103
9. Zhanna Dovhan The financial instruments market – an institutional approach / Zh. Dovhan, I.Kravchuk, P Karas // Financial Markets, Institutions and Risks. – 2017. – №1.- s.22-28 (I.Kravchuk, P Karas)
10. Електронний словник Національного банку України [Електронний ресурс]: Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=32278664&cat_id=32278660
11. Жердецька Л.В. Системний банківський ризик: причини та напрями регулювання: моногр. / Л.В. Жердецька. – Одеса: Видавництво «Атлант», 2017. – 353 с.
12. Зверяков М.І. Антикризове управління фінансовою стійкістю банку в умовах економічних дисбалансів : [монографія] / М.І. Зверяков, О.М. Зверяков. Одеса : ОНЕУ, 2015. 418 с.
13. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена Постановою Правління Національного банку України від

28.08.2001, №368 (зі змінами та доповненнями). – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>

14. Підходи НБУ до стрес-тестування банків у 2018 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=65952478>

15. Методичні вказівки з інспектування банків «Система оцінки ризиків», схвалені Постановою Правління Національного банку України 15.03.2004 р., №104. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0104500-04>

16. Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України, схвалені Постановою Правління Національного банку України № 361 від 02.08.2004р. (зі змінами та доповненнями). – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0361500-04/page>

17. Порядок визначення та затвердження рейтингової оцінки банку за рейтинговою системою CAMELSO, схваленого Рішенням Правління Національного банку України 01.11.2016р., №393-рш. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/document/download;jsessionid=6E5C04F213A141F657B968AF7A21039A?docId=40919990>

18. Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» від 30.06.2016 р. № 351. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>

19. Постанова Правління Національного банку України «Про особливості здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України у 2018 році» №94 від 14 серпня 2018 року . – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/v0094500-18>

20. Сокиринська І.Г., Журавльова Т.О. Фінансовий менеджмент у банку. навч. посіб. Дніпропетровськ : Пороги, 2016. 192 с.

21. Фінансовий менеджмент у банку: Підручник / Л. О. Примостка. – 3-тє вид., доп. і перероб. К.: КНЕУ, 2012. 338 с.

22. Basel III: Finalising post-crisis reforms. December 2017. Available at: <https://www.bis.org/bcbs/publ/d424.pdf>

23. Basel Committee on Banking Supervision. Global systemically important banks: assessment methodology and the additional loss absorbency requirement. July 2013. Available at: <http://www.bis.org/publ/bcbs255.htm>

24. Börner, C.J. (2000) Strategisches Bankmanagement: Ressourcen- und marktorientierte Strategien von Universalbanken, München / Wien, 2000

25. Büschgen H. Bankbetriebslehre: Bankgeschäfte und Bankmanagement. Fifth Edition. 5 Auflage, Wiesbaden, 2014
26. Rose P., Hudgins S. Bank Management & Financial Services, 9th Edición New York, NY : McGraw-Hill,, 2013, 740 p.
27. Sinkey Joseph F. Commercial Bank Financial Management (6th Edition), 2002.
28. Steiner, Manfred / Rathgeber, Andreas; Kennzahlensysteme in der Banksteuerung, in: Rolfes, Bernd (2006) (Hrsg.); Herausforderung Bankmanagement - Entwicklungslinien und Steuerungsansätze, Frankfurt am Main, Fritz Knapp Verlag, S. 475 - 490.
29. Schierenbeck, H. Ertragsorientiertes. Bankmanagement Band 1: Grundlagen, Marktzinsmethode *und* Rentabilitäts-Controlling, 8. überarb. und erw. Auflage, Wiesbaden, 2003
30. Timothy W. Koch, S. Scott MacDonald Bank Management, 8th Edition, 2015, 800 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	10
Модуль 1 (теми 1-2) – обговорення ситуацій	20
Модуль 2 (теми 3-5) – розв'язки задач	30
Залік (теми 1-5) – завдання, задачі	40

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом